

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

18.12.2024

м. Київ

№ 1759

Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності

Відповідно до підпункту 13 пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), на виконання підпункту 1, підпункту 2.4.3.2. пункту 2.4.3 стратегічної цілі 2.4 Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2024 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.03.2024 № 421, та з метою розвитку культури академічної доброчесності, формування нетерпимості та негативного ставлення до корупції й проявів нечесності в освітньому середовищі й суспільстві

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Типову програму підвищення кваліфікації закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності (далі – Типова програма), що додається.

2. Директорату шкільної освіти (Кільдерова Інна) забезпечити оприлюднення Типової програми на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Кузьмичову Надію.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

18.12.2024 № 1759

ТИПОВА ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності

Укладачі:

Наталія Клокар, доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»; *Юрій Завалевський*, доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»; *Наталія Клясен*, кандидат педагогічних наук, державний експерт експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення в освіті директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України; *Ірина Тригуб*, кандидат педагогічних наук, директор Комунальної установи «Пристоличний центр професійного розвитку педагогічних працівників» Пристоличної сільської ради Бориспільського району Київської області; *Олена Волохова*, заступник директора з навчально-виховної роботи опорного закладу освіти «Щасливський академічний ліцей» Пристоличної сільської ради Бориспільського району, Київської області, вчитель англійської мови.

Рецензенти:

Віктор Олійник, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України;

Ольга Стула, директор Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Карлівської міської ради Полтавської області.

Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності укладено з урахуванням сучасних викликів щодо якості освіти й необхідності формування довіри у суспільстві до результатів навчання, зрослої потреби освітян у розвитку та вдосконаленні культури академічної доброчесності, оволодіння методами та прийомами виховання в учнів норм і правил академічної доброчесності, запобігання проявам нечесності.

Обсяг підвищення кваліфікації: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, змішана.

Напрями підвищення кваліфікації: розвиток та вдосконалення загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800.

Мета: оновлення знань, набуття нових/додаткових навичок/компетентностей у частині дотримання етичних принципів і визначених Законом України «Про освіту» правил академічної доброчесності в умовах академічної свободи, оволодіння інструментами для розвитку культури академічної доброчесності, формування нетерпимості та негативного ставлення до корупції й проявів нечесності в освітньому середовищі й суспільстві.

Основні завдання:

оновлення/набуття нових знань щодо академічної доброчесності, основних понять і положень, що розкривають її сутність;

формування й розвиток особистих навичок щодо здійснення освітньої діяльності на принципах академічної доброчесності;

оволодіння методами та прийомами виховання в учнів норм і правил академічної доброчесності;

розгляд проявів академічної нечесності педагогічних працівників і учнів та відповідальності за такі порушення;

визначення шляхів запобігання проявам академічної нечесності серед учасників освітнього процесу;

розвиток навички побудови стратегії запобігання плагіату і формування кодексу (положення) академічної доброчесності;

удосконалення вміння використання інструментів розвитку культури академічної доброчесності на основі штучного інтелекту, онлайн сервісів перевірки текстів на плагіат;

розвиток уміння оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності в умовах академічної свободи;

ознайомлення з напрямами роботи міжнародних організацій щодо академічної доброчесності й академічної свободи;

розвиток морально-етичних засад професійної діяльності педагогічних працівників щодо дотримання норм академічної доброчесності.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Проблема академічної доброчесності є надзвичайно актуальною, оскільки запит суспільства на формування покоління свідомих громадян, здатних протистояти корупції, проявам нечесності у значній мірі залежить від свідомої громадянської й професійної позиції вчителя, викладача, майстра. Таке надскладне завдання має виконуватися на всіх рівнях освіти, у першу чергу – в системі післядипломної педагогічної освіти, що покликана сприяти професійному зростанню освітян задля розширення їх фахових компетенцій у відповідній галузі.

Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності (далі – Типова програма) розроблено з урахуванням ключових засадах державної політики у сфері загальної середньої освіти, зокрема, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї), Державного стандарту профільної середньої школи, Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні (розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р), Стратегії розвитку штучного інтелекту в Україні (2023 – 2030 рр.), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», положень постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти та з урахуванням сучасних суспільних викликів, європейського вектору розвитку освіти України, процесу трансформації галузі, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик академічної доброчесності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Підвищення кваліфікації передбачає вдосконалення набутих та формування й розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (далі – педагогів) у частині дотримання етичних принципів і визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» правил академічної доброчесності, спрямованих на подальше професійне становлення сучасного педагога в умовах викликів інформаційно-цифрового суспільства й академічної свободи, реалізації завдань Нової української школи.

Удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель закладу

загальної середньої освіти» в межах професійної діяльності або галузі знань передбачає:

подальший розвиток загальних компетентностей: громадянської (ЗК.01), соціальної (ЗК.02), культурологічної (ЗК.03), когнітивної (ЗК.04), підприємницької (ЗК.05);

формування та подальший розвиток професійних компетентностей: А1. Мовно-комунікативної, А2. Предметно-методичної, А3. Інформаційно-цифрової, Б.1. Психологічної, Б.2. Емоційно-етичної, Б.3. Компетентності педагогічного партнерства, В.1. Інклюзивної, В.2. Здоров'язбережувальної, В.3. Проектувальної, Г.1. Прогностичної, Г.2. Організаційної, Г.3. Оцінювально-аналітичної, Д.1. Здатність до навчання впродовж життя.

Основні результати підвищення кваліфікації

Слухачі:

поглибили знання з ключових концептів академічної доброчесності, дотримання норм чинного законодавства;

удосконалили уміння й навички у частині здійснення освітньої діяльності на принципах академічної доброчесності;

оволоділи сучасними методами та прийомами виховання в учнів правил та норм академічної доброчесності;

актуалізували та поглибили знання щодо відповідальності за порушення академічної доброчесності;

поглибили знання та удосконалили навички побудови стратегії запобігання плагіату і формування кодексу (положення) академічної доброчесності закладу освіти;

підвищили рівень професійних компетентностей щодо використання інструментів розвитку культури академічної доброчесності на основі штучного інтелекту, онлайн сервісів перевірки текстів на плагіат;

удосконалили вміння оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності в умовах академічної свободи;

підвищили рівень професійних компетентностей щодо розв'язання практичних завдань щодо проявів академічної нечесності та її зв'язку з відсутністю етичної професійної поведінки;

ознайомилися з напрямками роботи міжнародних організацій щодо академічної доброчесності й академічної свободи.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Суб'єкти підвищення кваліфікації розробляють власні освітні програми підвищення кваліфікації (далі – освітні Програми) на основі Типової програми.

Розподіл годин Типової програми за видами діяльності є орієнтовним. Кількість годин на вивчення тієї чи іншої теми може змінюватися суб'єктом

підвищення кваліфікації в межах годин освітньої Програми та залежно від індивідуальних запитів, потреб і професійного досвіду слухачів.

Вибір форми організації освітнього процесу, методів і засобів для досягнення результатів навчання, визначених освітньою Програмою, здійснює суб'єкт підвищення кваліфікації.

Очікувані результати навчання за освітньою Програмою можуть різнитися залежно від рівня професійних компетентностей слухачів.

Теоретичний складник освітньої Програми може реалізовуватися через такі форми роботи як лекції, відеолекції, вебінари, відеоконференції тощо. Практичний складник – через практикуми, навчальні тренінги, семінари, диспути, майстер-класи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі за дистанційною формою навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші форми занять в асинхронному режимі проводяться за різними форматами, визначеними суб'єктами підвищення кваліфікації.

Слухачі, які успішно пройшли навчання та підсумкове оцінювання, отримують свідоцтво (сертифікат) про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

Зміст Типової програми та форми роботи

Зміст Типової програми передбачає теоретичний та практичний складник навчання слухачів, а також виконання ними самостійної роботи.

Теоретичний складник Типової програми зорієнтований на: поглиблення знань слухачів щодо академічної доброчесності як фундаментальної цінності суспільства у вимірі глобального контексту і сучасної української школи та основи сталого розвитку закладу освіти.

Практичний складник Типової програми спрямований на: розвиток практичних умінь слухачів з побудови стратегії запобігання плагіату і формування кодексу академічної доброчесності; оволодіння інструментами розвитку культури академічної доброчесності на основі штучного інтелекту, онлайн сервісів перевірки текстів на плагіат; розв'язанню практичних завдань щодо проявів академічної нечесності та її зв'язку з відсутністю етичної професійної поведінки; удосконалення навички оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності й академічної свободи. Практичні завдання виконуються слухачами у процесі практичних занять, передбачених навчально-тематичним планом Типової програми.

Самостійна робота слухачів передбачає вивчення нормативно-правового, інструктивно-методичного забезпечення щодо академічної доброчесності, поглиблення знань шляхом вивчення матеріалів наукових досліджень та кращих практик; виконання завдань пошукового характеру і

проектної діяльності, спрямованих на поглиблення знань з академічної доброчесності, формування переконань і усвідомлень щодо необхідності дотримання принципів академічної доброчесності та запобігання проявам академічної нечесності й корупції, посилення відповідальності педагога за результати навчання і викладання в умовах академічної свободи.

Зміст Типової програми складається з восьми логічно вибудованих і взаємопов'язаних тем.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

для очного навчання: мультимедійний проектор; ноутбук, інтерактивна дошка зі спеціальним програмним забезпеченням, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, сучасне програмне забезпечення, швидкісний Інтернет-канал;

для дистанційного навчання: комп'ютерна техніка (комп'ютер/ноутбук, вебкамера, мікрофон), доступ до швидкісного Інтернет-каналу, платформа для навчання суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення занять за дистанційною формою.

ОРІЄНТОВНИЙ НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви тем	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього
1.	Академічна доброчесність у вимірі глобального контексту і сучасної української школи: фундаментальні цінності	2	-	2	4
2.	Академічна культура та доброчесність як основа сталого розвитку закладу освіти	2	2	-	4
3.	Прояви академічної нечесності та відповідальність за виявлені порушення	-	2	2	4
4.	Будуємо стратегії запобігання плагіату та формуємо кодекс (положення) академічної доброчесності закладу освіти	-	2	2	4
5.	Інструменти розвитку культури академічної доброчесності на основі ІІІ; онлайн сервіси перевірки текстів на плагіат	-	4	2	6
6.	Академічна нечесність та її зв'язок з відсутністю етичної професійної поведінки	-	2	-	2
7.	Оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності й академічної свободи	-	2	-	2
8.	Академічна доброчесність й академічна свобода: міжнародний вектор	2	-	1,5	3,5
9.	Підсумкова атестація (тестування)	-	-	0,5	0,5
10.	Всього годин	6	14	10	30

ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Академічна доброчесність у вимірі глобального контексту і сучасної української школи: фундаментальні цінності.

Виклики сучасного суспільства і компетентності особистості XXI-го століття, здатної протидіяти нечесності й корупції. Міжнародний центр академічної доброчесності (ICAI) про фундаментальні цінності академічної доброчесності: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність. Академічна доброчесність як один з ключових принципів державної політики у сфері освіти (Стаття 42. Закону України «Про освіту»). Сучасна українська школа і виховання громадянина, зорієнтованого на загальнолюдські цінності: морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність), плекання української ідентичності.

Тема 2. Академічна культура та доброчесність як основа сталого розвитку закладу освіти.

Академічна культура та доброчесність як соціальний капітал. Розвиток людського потенціалу через шкільну освіту як шлях до формування покоління, здатного діяти на принципах академічної свободи, суспільної відповідальності, пошани до людської гідності і дотримання академічної доброчесності. Академічна доброчесність – частина інституційної політики, основа сталого розвитку закладу освіти: створення гуманного та рівноправного освітнього середовища, врахування потреб і запитів кожного учасника, сповідування прав і свобод, обов'язків і відповідальності, формування нетерпимості до нечесності й проявів корупції. Залучення та розширення можливостей викладачів і учнів.

Тема 3. Прояви академічної нечесності та відповідальність за виявлені порушення.

Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, як прояви порушень академічної доброчесності (Ст.42 Закону України «Про освіту»), надання здобувачам освіти під час проходження ними підсумкового оцінювання допомоги/створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами їх проходження; використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб, тощо (Ст.43 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), використання родинних або службових зв'язків з метою отримання неправомірної переваги в реалізації власної діяльності, академічний саботаж тощо. Наявність ознак порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як підстава для притягнення особи до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством.

Тема 4. Будуємо стратегію запобігання плагіату і формуємо кодекс (положення) академічної доброчесності закладу освіти.

Протидія проявам нечесності й корупції як виклик часу. Стратегії запобігання академічній нечесності в освітньому середовищі закладу освіти. Формуємо кодекс (положення) академічної доброчесності закладу освіти як обов'язковий внутрішній підзаконний нормативний акт: мета, завдання, принципи і фундаментальні цінності академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин під час освітнього процесу (доброчесність, чесність та порядність, законність, правдивість, повага, довіра, справедливість, вдосконалення та самовдосконалення, відповідальність, тощо), шляхи забезпечення академічної доброчесності, набуття учнями компетентностей з академічної доброчесності, заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, відповідальність.

Тема 5. Інструменти розвитку культури академічної доброчесності на основі ШІ. Онлайн-сервіси перевірки текстів на плагіат.

Передумови появи штучного інтелекту у просторі академічної доброчесності. Впровадження технологій на основі штучного інтелекту в освітній процес: переваги та ризики. Етичні та правові аспекти використання штучного інтелекту в освіті. Оновлення змісту кодексу корпоративної етики закладу освіти з урахуванням сучасної динаміки розвитку технологій штучного інтелекту і невідворотності його використання в освіті. Механізми правового регулювання академічної відповідальності за плагіат, фальсифікацію та нівелювання якості академічної праці, створеної за допомогою технологій нейромереж. Інструменти штучного інтелекту для забезпечення академічної доброчесності. Онлайн-сервіси перевірки текстів на плагіат. Розробка стратегій для впровадження та політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі.

Тема 6. Академічна нечесність та її зв'язок з відсутністю етичної професійної поведінки.

Поняття етики на робочому місці (ділова етика), типи трудової етики, основні етичні принципи, шляхи посилення етичної поведінки на робочому місці.

Сутність та функції педагогічної етики як системи філософсько-моральних засад і вимог до особистості вчителя, дотримання ним норм академічної доброчесності. Прояви академічної нечесності педагога як порушення принципів професійної етики педагога, вид шахрайства, обману/введення в оману учасників освітнього процесу: від неетичної поведінки вчителя до неетичної поведінки учня, наслідки для особистості й суспільства.

Роль освіти у формуванні етичних стандартів особистості як ключового елемента у глобальній стратегії просування культури доброчесності та боротьби з корупцією.

Тема 7. Оцінювання та самооцінювання на засадах академічної доброчесності й академічної свободи.

Внутрішні процедури забезпечення об'єктивного оцінювання у закладах освіти на основі принципів академічної доброчесності в умовах академічної свободи. Доброчесність в оцінюванні та самооцінюванні результатів навчання учнів. Автономія вчителя в оцінюванні з точки зору академічної доброчесності та корпоративної етики в умовах академічної свободи. Комунікація критеріїв оцінювання учнівству: відкритість, прозорість і зрозумілість системи оцінювання навчальних досягнень, зворотній зв'язок. Складні питання співвідношення оцінювання та академічної доброчесності: академічне письмо як інструмент оцінювання, мотиваційна складова оцінки при підготовці до олімпіад та конкурсів, додаткові поточні оцінки з предметів за громадську активність тощо.

Тема 8. Академічна доброчесність й академічна свобода: міжнародний вектор.

Європейська мережа академічної доброчесності (ENAI) задля об'єднання закладів освіти та осіб, зацікавлених у підтримці та просуванні академічної доброчесності. Міжнародний журнал доброчесності в освіті (International Journal for Educational Integrity) – платформа для освітян з дослідження і висвітлення кращих практик у міждисциплінарній сфері доброчесності освіти. Європейський студентський союз (ESU): академічна

свобода, інституційна автономія та академічна доброчесність з точки зору студента. Агентство Європейського Союзу з питань притулку (EUAA) – гармонізація практик задля підготовки національних посадовців за однаковими стандартами ЄС: академічна свобода, інституційна автономія і академічна доброчесність.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Проаналізувати законодавство України щодо академічної доброчесності та розкрити імплементацію його ключових засад у закладі освіти.
2. Проаналізувати матеріали Міжнародного центру академічної доброчесності (ICAI) щодо фундаментальних цінностей академічної доброчесності та їх імплементацію в українську освіту.
3. Обґрунтувати роль шкільної освіти у формуванні покоління, здатного діяти на принципах академічної свободи і академічної доброчесності.
4. Обґрунтувати необхідність дотримання академічної доброчесності як складової сталого розвитку закладу освіти.
5. Розкрити ключові засади Положення про академічну доброчесність вашого закладу освіти: що добре, а що потрібно оновити відповідно вимог часу.
6. Обґрунтувати розробку стратегій для впровадження та політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладу освіти.
7. Розкрити переваги академічної свободи для дотримання академічної доброчесності.
8. Обґрунтувати твердження, що прояви академічної нечесності педагога ведуть до проявів академічної нечесності учнів: негативні наслідки для особистості й суспільства.
9. Проаналізувати складні питання співвідношення оцінювання та академічної доброчесності: як діяти об'єктивно?
10. Зарубіжний досвід та вітчизняна практика академічної доброчесності: що можемо запозичити?
11. Розробити Кодекс (положення) академічної доброчесності школи XXI-го століття.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові джерела

1. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
3. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01 грудня 2022 року № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
4. Державний стандарт профільної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року. № 851. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-derzhavnoho-standartu-profilnoi-serednoi-osvity-851-250724>.
5. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>.

Рекомендована література

1. Академічна доброчесність залежить від усіх учасників освітнього процесу. URL: <https://eo.gov.ua/akademichna-dobrochesnist-zalezhyt-vid-usikh-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu/2021/04/30/>.
2. Академічна доброчесність у середній освіті: методичні рекомендації. URL: <https://academiq.org.ua/resursy/metodychni-rekomendatsiyi-dlya-zakladiv-zagalnoi-serednoi-osvity-z-pidtrymky-pryntsypiv-akademichnoi-dobrochesnosti/>.
3. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище: збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. – Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. – 524 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u404/zbirnik_ese_advanced_training_academ.integr.pdf.
4. Академічна недоброчесність. Центр академічної етики та досконалості в освіті «Етос». URL: <http://e-csr.org.ua/node/228>.
5. Горчинський С. В. Якість української освіти й академічна доброчесність: вплив застосування штучного інтелекту. Горчинський С. В.,

Софілканич М. І., Горбенко І. Ф. // Академічні візії. – 2023. – Випуск 20. URL: <https://zenodo.org/records/8022979>.

6. Десять правил, як працювати з академічною доброчесністю в школі. Думки педагогів. URL: <https://nus.org.ua/articles/10-pravyl-yak-pratsyuvaty-z-akademichnoyu-dobrochesnistyu-v-shkoli-dumky-pedagogiv/>.

7. Довідник з академічної доброчесності / уклад. :В. Г. Гур'янова, Л. Т. Онисимова, Н. В. Поберій ; за заг. ред. Т. О. Маринич. – Суми: Сумський державний університет, 2018. – 24 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/71531/3/dovidnyk.pdf>

8. Проект «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ / Американські Ради з міжнародної освіти. URL: <https://academiq.org.ua>.

9. Прозора школа: як побудувати доброчесне середовище: базовий курс для вчителів. URL: <https://learning.nazk.gov.ua/courses/course-v1:NACP+osv001+2022-07/about/>.

10. Толочко С. В. Академічна доброчесність та штучний інтелект в освітній і науковій діяльності. Інноваційна педагогіка. – 2023. – Випуск 62. Том 2. – С. 25-32. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/62/part_2/4.pdf.

11. Academic Freedom, Intellectual Honesty and Academic Integrity Policy. URL: <https://catalog.chsu.edu/academic-freedom-intellectual-honesty-and-academic-integrity-policy>.

12. Academic integrity and teamwork. URL: <https://www.monash.edu/student-academic-success/collaborate-with-others/academic-integrity-and-teamwork>.

13. Academic Integrity at IELEV Private High School. URL: <https://www.ielev.k12.tr/en/high-school/gib/policies/academic-integrity/>.

14. Courtney Cullen. Artificial Intelligence: Friend, Foe, or Neither? URL: https://academicintegrity.org/resources/blog/110-2023/february-2023/422-artificial-intelligence-friend-foe-or-neither?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR13SGPME4C262Hvo77SGBbkq-eQ7JYhkPRHhsiz2fIHRF5JIBnn_xfoiuM_aem_gQ-fP0jGgP8XhJd-dPiYsg.

15. Ethics and the workplace. URL: <https://ahaslides.com/uk/blog/ethics-and-workplace>.

16. European Network for Academic Integrity. URL: <https://academicintegrity.eu/materials/>.

17. Fostering Students' Academic Integrity. URL: <https://www.edutopia.org/article/preventing-academic-dishonesty-high-school/>.

18. International Journal for Educational Integrity. URL: <https://edintegrity.biomedcentral.com/>.

19. The European Network for Academic Integrity. URL: <https://www.academicintegrity.eu/wp/about-enai/>.

20. The International Center for Academic Integrity (ICAI) URL: <https://academicintegrity.org/#>.

21. Tony Shannon. Academic Freedom and Academic Integrity. The International Journal for Business Education. Volume 164. 8-3-2023. URL: <https://ir.library.illinoisstate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1132&context=ijbe>.

22. What can you do to prevent academic dishonesty in your school? URL: <https://www.linkedin.com/advice/0/what-can-you-do-prevent-academic-dishonesty-mogyf>.

В.о. генерального директора
директорату шкільної освіти

Інна КІЛЬДЕРОВА